

در معنی حریت اسلامیه و سرحداده کر ملا

افتباگ

هر که پیمان با هوا موجود بست گردش از بند ہر معبد رست
مومن از عشق است و عشق از مومن است عشق رانا ممکن ما ممکن است
عقل سفگ است و او سفگ تر پاک تر چالاک تر بیباک تر
عقل در پیچ پاک اسباب و عمل عشق چوگان پا ز میدان عمل
عقل صید از زور بازو افگند عشق صید از عزم و لیقین لاینگ است
عقل راسه مایه بیم و شک است عشق راعز مکار است و دلے می زند
آں کند تحریرتا ویران کند عشق کند ویران کند
عقل چوں باد است ارزان در جهان عشق کمیا ب و بہائے او گران
عقل محکم از اساس چون و چند عشق عربان از لباس چون و چند
عقل میگوید که خود را پیش کن عشق گوید المحتان خویش کن
عقل با غیر آشتنا از آکتساب عشق از فضل است و با خود در حساب
عقل گوید شادشو آباد شو عشق گوید بنده شو آزاد شو
عقل را آرام جان حریت است ناقه اش را ساربان حریت است
آن شنیدستی که پنگام نبرد عشق با عقل ہوس پرورد چس کرد

آں امام عاشقان پور بتوں سرو آزادے زبان رسول
 معنی ذبح عظیم آمد پر دو شخت مرسیین نعم الجمل
 شوچ ایں مصروع از مضمون او پھو حرف قل ہو اللہ در کتاب
 ایں دو قوت از حیات آید پدید
 باطل آخر داغ حست میسری است
 حست را ذہر اندر کام ریخت
 چوں سحاب قبلہ باراں در قدم
 لالہ در ویرانہ ہا کارید و رفت
 مویچ خون او چین ایجہ دکرد
 پس بناۓ لا الہ گردیدہ است
 خود نکر دے باچنیں سامان سفر
 دشمناں چوں ریگ صحر الاعد
 اللہ باعہ بسم اللہ پدر
 بہر آں شہزادہ خیر المل
 سرخ رو عشق غیور از خون او
 در میان امت آں کیوان جناب
 موسیٰ و فرعون و شبیر و یزید
 نمذہ حق از قوت شبیری است
 چوں خلافت رشتہ از قرآن گیخت
 خاست آں سر جلوہ خیر الامم
 بر زمین کربلا بارید و رفت
 تاقیامت قطع استبداد کرد
 بہر حق در خاک و خون غلطیڈہ است
 مدعا یش سلطنت بودے اگر
 دشمناں چوں ریگ صحر الاعد

لہ و مدنیا بذبح عظیم (آلیہ شریفہ)
 لے نعم الجمل جب تک ما نعم العدلان انتما (حدیث)
 لے حقا کر بنائے لا الہ ہست حسین (خواجہ معین الدین چشتی رحمۃ اللہ علیہ)
 لے لاعد : یے شمار۔

ستِ ایرا ہیم و اسمعیل بود
 عزم او چوں کوہ سلاں استوار
 تینگ بھر عزت دین است و بس
 ماسو اللہ را مسلمان بندہ نیست
 خون او تفسیر ایں اسدار کرد
 تینگ لاچوں از عیاں بیرون کشید
 نقشِ اللہ بر صحراء نوشت
 روزِ قدر آن از حبیبِ طا آموختیم
 شوکتِ شام و فنِ بغداد رفت
 تارما از زخمه اش لرزان ہنوز
 لے صبا کے پیک دور افتاد گاں
 اشک نا بزمک پاک او رسان

(رموز بے خودکی)

ص ۲۵ (اتام ۱۱)